

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2021-03-19
Besvaras senast
2021-03-31 kl. 12.00

Till miljö- och klimatminister Per Bolund (MP)

2020/21:2255 Klassningen av entreprenadberg som avfall

Stockholm är inte bara Sveriges huvudstad utan också Sveriges motor. Att Stockholm kan växa och utvecklas är bra för hela Sverige och ger kraft som lyfter alla andra regioner. Vi var många som blev glada den 11 november 2013 då en överenskommelse presenterades mellan regeringens förhandlare och dåvarande Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun.

Stockholmsregionen skulle byggas ut med fyra nya tunnelbanesträckningar och 78 000 nya bostäder. En motsvarande satsning på spårtrafik hade inte gjorts på flera årtionden, och det har funnits en stor uppslutning alltsedan dess i det kloka i att bygga ny tunnelbana och kombinera detta med en kraftfull satsning på nya bostäder. Det är bra för Stockholm. Det är bra för Sverige. Det är bra för en hållbar utveckling och tillväxt.

Att en överenskommelse av detta slag skulle möta många utmaningar och behöva navigera förbi många blindskär är självklart. Ingen har trott att alla planer bara skulle rulla på utan minsta justering. Men det har kommit ett totalt förödande grundskott mot hela projektet när Länsstyrelsen i Stockholm i ett yttrande över en tunnelbanedepå i Högdalen helt plötsligt ändrade den praxis som rått och som styrts av tidigare domslut. Tidigare har entreprenadberg betraktats som en biprodukt i en recirkulationsprocess. Nu ändrar länsstyrelsen denna praxis och anser att entreprenadberg ska klassas som avfall och därmed belastas med avfallsskatt, i stället för att anses vara en biprodukt som ingår i en recirkulationsprocess.

Vad det betyder i praktiken om detta beslut får bli normerande för den fortsatta utbyggnaden av tunnelbanan i Stockholm är att utbyggnaden kan riskera att fördyras med 23 miljarder kronor. En gigantisk summa som i princip fördubblar hela projektkostnaden och riskerar att allvarligt stjälpa den viktiga utbyggnaden av tunnelbanan.

Utöver en kraftig fördyring av projektet utifrån omklassificeringen av schaktmassorna skulle konsekvenserna av beslutet med påtvingat förändrade transportbehov innebära massivt ökade koldioxidutsläpp. De ökade koldioxidutsläppen motsvarar 500 000 ton koldioxid, jämförligt med vad inrikesflyget släpper ut under ett normalår. En helt orimlig förändring som måste förhindras.

De fördyrade kostnaderna måste landa någonstans, och det skulle leda till att varje bostad skulle fördyras med 180 000 kronor per bostad. Med tanke på det redan höga prisläget i Stockholmsregionen för bostäder är detta inte något annat än ett rejält dråpslag!

Man kommer osökt att tänka på det gamla ordspråket ”liten tuva stjälp stort lass”. Länsstyrelsens överraskande beslut kan visa sig vara en sådan tuva om inget görs för att återställa beslutsrutinerna. Enligt uppgift har Naturvårdsverket tillsatt en utredning för att för pröva hur entreprenadberg ska tolkas. Denna förväntas emellertid inte leverera resultat förrän 2022, dessförinnan står länsstyrelsens beslut som en hämsko för det redan påbörjade tunnelbanebygget och vidare – all hantering av entreprenadberg i Sverige.

Innan vi ändrar en etablerad praxis, att entreprenadberg är en biprodukt som ingår i en recirkulationsprocess, behövs en gedigen utredning där även de samhällsekonomiska konsekvenserna av beslutet vägs in. Nu har vi emellertid börjat i en ordning med direkta följder för samhällsekonomi och klimat – utan utredning.

Mot denna bakgrund vill jag fråga miljö- och klimatminister Per Bolund:

Avser ministern att vidta några åtgärder för att säkerställa att entreprenadberg ska klassas som en biprodukt som ingår i en recirkulationsprocess för det pågående tunnelbanebygget?

.....

Camilla Brodin (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders